

РЕШЕНИЕ

№ 24740

гр. София, 25.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVII КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 25.10.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Владимир Николов

ЧЛЕНОВЕ: Мария Стоева

Елена Попова

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Александрина Костадинова, като разгледа дело номер **2243** по описа за **2024** година докладвано от съдия Мария Стоева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. АПК във вр. с чл. 285, ал. 1 ЗИНЗС.

Образувано е по касационна жалба на Г. В. К. срещу решение № 638 от 26.01.2024 г., постановено по адм. дело № 7656/2023 г. по описа на АССГ, 43 с-в, с което е отхвърлен искът на Г. В. К., гражданин на Руската федерация, с настоящ адрес в Затвора - [населено място], срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН) за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 1 000 000 лева от преместване на 03.08.2023 г. в килия № 17 на I група СЦЗ при неблагоприятни условия в нарушение на чл. 3, ал.1 от ЗИНЗС за периода от 14.07.2023 г. до 18.09.2023 г.

Касаторът счита, че оспореното решение не отговаря на фактите. Твърди се наличието на доклад, от който ставало ясно какви са условията в Затвора - С.. Излага, че е бил преместен шест пъти за периода от 14.07.2023 г. до 14.12.2023 г. в различни килии. Според касатора съдът не е направил опит да проучи и разбере условията, които той описва. Поддържа, че не е бил надлежно представляван пред първата инстанция. Твърди, че решението му е предоставено само на български език, без превод на единствения разбираем от него език – руски. По изложените в жалбата съображения се иска отмяна на обжалваното решение.

В съдебното заседание жалбоподателят Г. К. не се явява. Представява се от адв. Ю.,

който поддържа касационната жалба. Допълнително излага доводи, че първоинстанционното производство е проведено в нарушение правото на защита на ищеца, като същият е лишен от възможността да бъде представляван от професионален юрист - адвокат, за да защити правата си в процеса. Иска се отмяна на първоинстанционното решение и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав. Алтернативно, прави се искане съдът да постанови решение, с което да уважи изцяло предявения иск. Претендират се разноските по делото пред двете съдебни инстанции.

Депозиран е отговор на касационната жалба от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, с който се взема становище за неоснователност на жалбата. Иска се подадената касационна жалба да бъде отхвърлена, а оспореното решение да бъде оставено в сила като правилно и законосъобразно. Претендират се разноски за юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание ГДИН се представлява от юрк. Д., която оспорва подадената касационна жалба. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

С. градска прокуратура в съдебно заседание се представлява от прокурор К., която счита подадената касационна жалба за неоснователна, а решението за правилно, законосъобразно и обосновано, поради което моли последното да бъде оставено в сила.

Административен съд София-град, XVII к.с., след като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е процесуално допустима като депозирана в срока по чл.211, ал.1 АПК, от легитимирана страна и срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Настоящият състав, като извърши служебна проверка на основание чл. 218, ал. 2 АПК и въз основа на фактите, установени от първоинстанционния съд, съгласно чл. 220 АПК, намира, че обжалваното решение е валидно, допустимо и правилно.

Първоинстанционният съд е сезиран с иск по чл. 284 ЗИНЗС за присъждане на обезщетение в размер на 1 000 000 лв. за неимуществени вреди, претърпени от преместването на ищеца от килия № 5 на I група, СЦЗ в килия № 17 на I група СЦЗ, в посочения период на увреждане от 14.07.2023 г. до 18.09.2023 г.

Въз основа на приетите по делото писмени доказателства съдът правилно е приел за установено от фактическа страна, че ищецът Г. В. К. е постъпил в Затвора в [населено място] на 25.07.2016 г. като обвиняем по чл. 116 НК. Първоначално е настанен в 6-то спално помещение, самостоятелно, в зоната с повишена сигурност. На 03.08.2023 г. е преместен в 17-то спално помещение по нареждане на началника на Затвора [населено място], като причина за преместването е неотложен ремонт, заради теч в помещение, намиращо се под спалното помещение на Г. К.. Течът е причинен от това, че Г. К. оставя денонощно подвижният душ да тече, насочен към стената, въпреки правените му забележки. В помещение № 17 Г. К. е настанен самостоятелно. По негово желание е демонтиран шкафът до леглото. Ищецът не харесал разположението на оборудването в стаята, както и контролирането на водата, за да не оставя денонощно да текат душът и чешмата, което предизвиква течове и наводнения. В знак на протест Г. К. счупил мивката, повредил осветлението, счупил личния си телевизор и вентилатор. След няколко дни прекратил протестните си действия.

От писмо изх. № ИЗ-10147/15.09.2023 г. на ГД“ИН“ е установено, че по подадена от

ищеца жалба е извършена проверка, в хода на която е установено, че К. постоянно оставя водата от чешмата в спалното помещение да тече, като тя прелива по пода, а с подвижния душ полива стените на помещението. Помещенията под неговото се наводняват. Преместен е в друго спално помещение, в което е изграден самостоятелен водопровод с отделен спирателен кран. Водоподаването се осъществява по график, за да се избегнат наводнения на другите помещения. След преместването си ищецът е счупил и изкъртил батерията и мивката в ремонтираното помещение. Помещението, в което е настанен, има отваряема дограма, чрез която се осъществява проветряване. Има разрешение за получаване на препарати срещу хлебарки, но не се е възползвал от тази възможност. Поддръжката на чистотата в спалното помещение е негово задължение.

Видно от докладна записка рег. № 9873/02.11.2023 г. до главен инспектор Р. Д., за началник на Затвора [населено място], К. е счупил всички стъкла на прозореца в помещението, изкъртил е конструкцията за завесата на санитарния възел, разрушил е 3 броя фаянсови плочки на стената над WC и посредством обилно поливане с вода е премахнал мазилката до тухлите. На 16.10.2023 г. К. е преместен в спално помещение № 10. На спално помещение № 17 е извършен ремонт като преработване на ВиК инсталацията и вграждането ѝ в стените, извеждане на отделни спирателни кранове за топла и студена вода в коридора извън помещението, полагане на нова мазилка и фаянсови плочки, смяна на 6 бр. счупени подови плочки, боядисване на стените и тавана с латекс, изграждане на нова конструкция за подвижната завеса, монтаж на нови стъкла на прозореца. На 23.10.2023 г. подсъдимият К. е настанен отново в спално помещение № 17, I група.

Санитарна обработка на помещението е извършена на 30.08.2023г., администрацията на затвора в [населено място] осигурява за всяка група препарати за лична хигиена и за почистване на помещенията. Хигиената в зоната с повишена сигурност е на необходимото ниво. Няма подадени жалби за лоша хигиена от други лишени от свобода, както и за извънредно наличие на инсектициди.

Съдът е изяснил напълно фактическата обстановка по делото, събрал е допустими и относими за правилното решаване на спора доказателства, при приложението на чл. 284, ал. 3 ЗИНЗС, като ги е обсъдил и анализирал в тяхната взаимна връзка и при съобразяване разпоредбата на чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС е направил обосновани правни изводи, които се споделят от настоящата инстанция.

Пред настоящата касационна инстанция не са ангажирани писмени доказателства по смисъла на чл. 219, ал. 1 АПК, които да са релевантни към спора.

Неоснователно е наведеното с касационната жалба възражение, че касаторът не е надлежно представляван пред първата инстанция. За да е основателно възражението на страната, следва да е налице нарушение на съдопроизводствените правила, което да е довело до нарушаване на правото на защита. В конкретния случай не се установява ищецът да е бил възпрепятстван фактически да вземе участие в съдебния процес лично или чрез представител и това да е довело до накърняване на правото му на защита. Нещо повече, административният съд е сезиран с молба по реда на чл. 95, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс, която е уважена съгласно произнасянето в определение от 11.09.2023 г. В този смисъл на ищеца е предоставена правна помощ по реда на чл. 21 от Закона за правната помощ, като му е назначен процесуален представител до окончателното приключване на съдебното производство по делото. Определеният за осъществяване на правна помощ адвокат на основание чл. 26, ал. 1

ЗПП съгласно уведомително писмо изх. № 71149/2023г. от председателя на САК - адв. А. И. към САК, е назначен да осъществява правна помощ с определение на съда от 12.09.2023 г. Адв. И. е надлежно уведомен, като с молба от 22.11.2023 г. е поискал отлагане на насроченото за 27.11.2023 г. съдебно заседание поради служебна ангажираност. В проведеното на 18.12.2023 г. съдебно заседание е дадена възможност на процесуалния представител на ищеца - адв. И., да ангажира и представи доказателства по делото във връзка с твърденията в исковата молба, за което е определен срок до следващото съдебно заседание. С посоченото по-горе се потвърждава, че не е осъществено съществено нарушение на процесуалните правила, в резултат на което страната неправомерно да е била лишена от възможността да участва в делото, и не са нарушени нейните процесуални права.

При установеното в първоинстанционното производство от фактическа страна касационният съдебен състав споделя изцяло обосноваването в оспореното решение правни изводи, че по делото не се установява незаконосъобразно действие или бездействие на затворническата администрация, в нарушение на чл.3 от ЗИНЗС и причинно – следствена връзка с причинени на ищеца вреди.

Съгласно чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3 от същия закон.

Фактическият състав на предявения иск с правно основание чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС в процесния случай, с оглед фактическите твърдения на ищеца, включва в кумулативна даденост наличие на нарушение на забраната по чл. 3 ЗИНЗС, причинени на ищеца неимуществени вреди и причинна връзка между нарушението на чл. 3 ЗИНЗС и настъпилия вредоносен резултат. Вредите се предполагат до доказване на противното по силата на въведената с разпоредбата на чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС оборима презумпция.

В съответствие с нормата на чл. 3, ал. 1 ЗИНЗС осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Ал. 2 на същата норма предвижда, че за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждаят чувство на страх, незащитеност или малоценност.

Съгласно разпоредбата на чл. 27, ал. 1 от ППЗИНЗС настаняването на лишените от свобода в спални помещения се извършва от съответния инспектор по социални дейности и възпитателна работа въз основа на капацитетните възможности на отделните помещения в групата, изискванията на режима и сигурността, личностната характеристика на лишения от свобода, възможността да оказва или да се поддава на отрицателно влияние, психологическата съвместимост с другите лишени от свобода, здравословното състояние и естеството на възложената работа. Ако не противоречат на изискванията на ал.1, при разпределението на лишените от свобода по спални помещения се отчитат и желанията им за съвместно настаняване. Според чл. 27а, ал. 1 от ППЗИНЗС преместването на лишени от свобода в друго спално помещение се извършва с разпореждане на инспектора по социални дейности и възпитателна работа при възникване на нови обстоятелства или промяна на изискванията по чл. 27, ал. 1 и

2.

В разглеждания случай исковата претенция се обосновава с твърдения, че на ищеца са причинени вреди от преместването му от килия № 5 на I група на СЦЗ в килия № 17 на I група на СЦЗ, в която санитарно – битовите условия са в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС. Правилно първоинстанционният съд е приел, че по делото се доказва преместването на ищеца от една килия в друга, но не се установява битовите условия в килия № 17 да са в нарушение на чл. 3 ЗИНЗС. Нещо повече, установява се, че причината за преместването му в спално помещение № 17 е необходимостта от неотложен ремонт поради теч в помещение, намиращо се под спалното помещение на Г. К., причинен от това, че последният оставя денонощно подвижният душ да тече, насочен към стената, въпреки правените му забележки. По отношение на твърдените лоши битови условия в килия № 17 съдът е установил, че ищецът е настанен самостоятелно, като администрацията на затвора е съобщила исканията му за начина на разполагане на мебелите в килията, допълнително е монтирана преградна завеса. Няма подадени жалби от други лишени от свобода относно наличие на хлебарки или неблагоприятни условия в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС в зоната с повишена сигурност. Извършвано е пръскане срещу инсектициди. Констатираните неблагоприятни условия са свързани единствено с причинени от ищеца материални щети, вкл. наводняване, чупене на стъкла, разрушаване на плочки и др. Наложило се извършване на нов ремонт на килия № 17 с извеждане на спирателен кран на водопровода извън килията. В този смисъл преместването в друго спално помещение за извършване на ремонт съставлява рутинна вътрешноорганизационна дейност на затворническата администрация.

Настоящата касационна инстанция намира, че в случая правилно са преценени конкретните, обективно съществуващи обстоятелства, относими към твърдяното увреждане, от което се претендират вреди, както и реалното им отражение върху състоянието на ищеца, въз основа на което съдът е формирал законосъобразен извод, че не се доказва незаконосъобразно действие или бездействие на затворническата администрация, в нарушение на чл.3 от ЗИНЗС и причинно – следствена връзка с причинени на ищеца вреди.

Предвид изложеното не са налице сочените касационни основания и решението като правилно следва да бъде оставено в сила.

Независимо от изхода от спора и направеното искане от страна на ответника по касация за присъждане на направените по делото разноси, на ответника не следва да бъде присъждано юрисконсултско възнаграждение. Нормите на чл. 286, ал. 2 и ал. 3 ЗИНЗС са специални по отношение на чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 144 и чл. 143 АПК и не предвиждат хипотеза за възлагане в тежест на ищеца на юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2 АПК във връзка с чл. 285, ал. 1 ЗИНЗС, Административен съд София-град, XVII касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 638/26.01.2024 г., постановено по адм. д. № 7656/2023 г. по описа на АССГ, 43-ти състав, с което е отхвърлен искът на Г. В. К., гражданин на Руската федерация, с настоящ адрес в Затвора в [населено място] срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за заплащане на обезщетение за претърпени

неимуществени вреди в размер на 1 000 000 лева от преместване на 03.08.2023 г. в
килия № 17 на I група СЦЗ при неблагоприятни условия, в нарушение на чл. 3, ал.1 от
ЗИНЗС за периода от 14.07.2023 г. до 18.09.2023 г.
Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.